

Infrastrukturdepartementet
103 22 Stockholm
i.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: i.esd.remissor@regeringskansliet.se.

Diarienummer I2021/00503

Remissvar från Comfact AB angående delbetänkande av utredningen om betrodda tjänster (SOU 2021:9)

Betrodda tjänsters säkerhet och tillit

Inom den Europeiska Unionen regleras säkerhets- och tillitsnivåer av betrodda tjänster genom EU-förordningen eIDAS. Här definieras nivån "kvalificerad" för tillhandahållare och tjänster. De flesta medlemsstaterna använder denna nivå där t.ex. många upphandlingar kräver kvalificerade tillhandahållare och tjänster. Syftet med eIDAS är att säkerställa en väl fungerande inre marknad och att uppnå nödvändig säkerhetsnivå för betrodda tjänster genom att fastställa regler för betrodda tjänster.

Utredningens slutsats är att nivån "kvalificerad" inom eIDAS ställer sådana höga krav på säkerhet och tillit som inte behövs eller är tillämpliga i Sverige. Utredningen föreslår därför att en "svensk" nivå införs.

Den föreslagna svenska nivån kommer inte att erkännas eller ha någon funktion utanför Sverige eftersom den inte ingår i eIDAS, utan kommer att äventyra strävandet efter harmonisering inom området och den fria rörligheten.

Den svenska nivån kommer att öka kostnaderna för offentlig förvaltnings användning av betrodda tjänster, då tjänster utvecklade enligt eIDAS inte helt kan användas.

Kostnader för tillhandahållare av den svenska nivån av betrodda tjänster kommer också att öka då den svenska nivån inte kan marknadsföras eller användas utanför Sverige.

Kostnader som främst kommer att läggas på DIGG och PTS för utveckling, tillsyn och hantering av den svenska nivån kommer att vara betydande. Det är svårt att berättiga dessa kostnader när en infrastruktur och juridisk lösning redan finns inom EU genom eIDAS.

Ett område som utredningen inte adresserar är ansvar för den svenska nivån. Om t.ex. föreskrifter som tillhandahållare uppfyller bryter mot annan lagstiftning.

Utredningen har i sitt delbetänkande lagt till "Vem kan man lita på?" men besvarar inte frågan. Vi utgår ifrån att frågan ställts utifrån svensk offentlig förvaltning och medborgarna. Utredningens bedömningar och förslag kan tolkas som att svensk offentlig förvaltning och svenska medborgare kan lita på betrodda tjänster som uppfyller den svenska nivån. Problemet är att inga andra aktörer/förlitande parter i Norden, Europa eller globalt kommer att kunna lita på den svenska specialnivån.

Nationell valideringstjänst

Comfact tillhandahåller sedan 2006 tjänster för validering av elektroniska underskrifter och sigill, senare även för tidsstämplar. Tekniskt är detta område utmanande som omfattar ett stort antal typer av digitala signaturer, ofta i kombination med varandra. Vi känner idag inte till någon annan valideringstjänst som kan hantera alla kombinationer eller alternativ.

En nationell valideringstjänst för underskrifter och sigill för offentlig förvaltning och dess mottagande förlitande parter, som svenska fysiska och juridiska personer, är av stor nytta efter det att en teknisk lösning utvecklats eller att tekniska begränsningar införts.

Delbetänkandet tar inte upp två viktiga aspekter: tolkning och skadeståndsansvar.

Att tolka resultat från en validering kan vara komplicerat och i vissa fall kräva expertkunskap. Förslaget till lagändring 9 § "Nationell valideringstjänst" bör kompletteras med att en vanlig förlitande part ska kunna förstå och tolka resultat från en validering. En sådan rapport måste uppfylla WCAG (<https://webbriktlinjer.se/wcag/>) för att upprätthålla tillit.

Skadeståndsansvar för betrodda tjänster är definierat i eIDAS och en mycket viktig komponent vid användning av betrodda tjänster. Delbetänkandet berör inte skadeståndsansvar som kan uppstå vid en utförd nationell validering eller förlitande till den svenska nivån. Det är av stor betydelse att utredningens förslag till lagändringar i delbetänkandet inkluderar hur skadeståndsansvar regleras. Alternativt om någon annan lagstiftning gäller för att reglera skadeståndsansvar – att hänvisning till sådan lagstiftning inkluderas i delbetänkandet.

För att kunna bevara digitala signaturer som kan valideras efter viss tid krävs åtgärder, då de digitala certifikat som används har en begränsad livslängd, t.ex. ett till två år.

Anledningarna till att certifikat har en tidsbegränsad giltighet är många. Ett konkret exempel är tillämpning av algoritmer som i framtiden kan bedömas som svaga. Övergången till starkare alternativ skall således inte fördröjas av långa livslängder i redan utfärdade digitala certifikaten (se övergången från MD5 och SHA1 som exempel). Framtida fall kan omfatta tillkomsten av exv. kvantdatorer i storskalig användning som medför betydande hot mot de kryptografiska algoritmer som idag anses säkra. Att då inneha dokument med digitala signaturer som inte sömlöst kan utökas med "kvant-säkra" (Quantum Safe Cryptography) alternativ kan ge stora juridiska problem.

Inom eIDAS hanteras utökad giltighetstid genom s.k. rekursiv tidsstämpling. Detta innebär att den digitala signaturen, innan certifikatens giltighet utgått, förses med en tidsstämpel som inkluderar dess metadata och baserar sig på en kryptografisk algoritm som vid utfärdandet anses säker. Detta upprepas över tid och resulterar i en kedja av tidsstämplar som kan följas för att utreda giltigheten av en underskrift eller sigill, i ett standardiserat format.

DIGG har utvecklat en egen svensk lösning för bevarande av digitala signaturer som kallas "valideringsintyg". Metoden varken bevarar eller förlänger livslängden av den ursprungliga kontrollfunktionen, utan bestyrker den och alla andra bestyrkanden genom att lägga till en tidsstämpel i form av en digital signatur med ett certifikat med mycket lång livslängd, t.ex. 100 år. Denna metod gör att rekursiv tidsstämpling enligt eIDAS inte behöver utföras och är därför inte hållbar utanför Sverige.

Utredningen bedömer att en författningsreglering av den svenska nationella valideringstjänsten, som också ska utfärda valideringsintyg, "skapar bättre förutsättningar för acceptans i andra medlemsstater". Detta uttalande är inte i överensstämmelse med eIDAS målsättning om en harmoniserad inre marknad. Uttalandet indikerar att Sverige kommer att acceptera t.ex. andra typer av valideringsintyg från 26 medlemsstater, istället för en typ av lösning inom EU harmoniserad via eIDAS. En sådan situation skulle mycket snabbt bli ohållbar och strider mot ett europeiskt samarbete för en fri inre marknad.

Comfact deltar i arbetet med att utveckla standarder för eIDAS. Vi har i detta arbete möjlighet att lämna förslag till ny funktionalitet för betrodda tjänster och även påverka andra förslag. Vi tycker att det är mycket viktigt att betrodda tjänster fortsätter att utvecklas, men att denna utveckling ska följa inom EU upprättade regler.

Att Sverige avstår från att delta i det europeiska samarbetet och istället utvecklar nationella lösningar skickar negativa signaler till de andra 26 medlemsstaterna och påverkar det europeiska samarbetet och en fri inre marknad negativt.

-@-

Comfact AB, Anders Törnqvist, anders@comfact.com +46768159810

SIGNATURSIDA

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande
undertecknare:

NAMN:	ANDERS TÖRNQVIST	
TITEL, ORGANISATION:	VD, Comfact AB	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0627b4f6dd883e3228b8bcab8de9b591d2	
DATUM & TID:	2021-08-13 14:13:50 +02:00	

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2021-08-13 14:13:55 +02:00
Ref: 1155963
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)